Dokter, voor mij een afspraak na 18u

Haio: EECKHOUT Sigrid , U.G.
Promotor: DE SUTTER An , U.G.
Praktijkopleider: DE BOCK Greet

Context: In Vlaanderen is het de gewoonte dat huisartsen een avondspreekuur hebben. De beperkte informatie uit de literatuur suggereert dat veel artsen in Vlaanderen graag iets vroeger de deuren sluiten. Over hoe patiënten hier tegenover staan, is er niks bekend. Het is ook niet geweten of het voor veel patiënten onmogelijk is om voor 18u00 bij de huisarts te gaan.

Onderzoeksvraag: Wat zijn de redenen van patiënten om voor het avondspreekuur (na 18u00) te kiezen? Is dit avondspreekuur belangrijk voor de toegankelijkheid van de huisarts, m.a.w. zijn er veel patiënten die voor 18u00 niet op consultatie kunnen komen? Hoe staan patiënten tegenover avondconsultaties?

Methode: Er werd bij zestien patiënten, die na 18u00 op consultatie kwamen, een interview afgenomen. Hierbij werd er gepeild naar motieven om die dag voor een avondconsultatie te kiezen. Vervolgens werd er gevraagd welk alternatief de patiënt zou verkiezen indien de huidige afspraak niet mogelijk was geweest. Aan de hand van de informatie uit de interviews werd er een vragenlijst opgesteld. Deze vragenlijst werd uiteindelijk door 141 patiënten, die na 18u00 op consultatie kwamen, ingevuld. In de vragenlijst kwamen naast de reden om voor het avondspreekuur te kiezen ook de mogelijke alternatieven en de mening van patiënten over het eventuele beperken / afschaffen van het avondspreekuur aan bod.

Resultaten: In de interviews kwamen er drie redenen (vaak in combinatie) naar voor: de voorkeur voor een bepaalde arts, een dringend probleem (dat pas ?s avonds optreedt) of problemen om zich overdag vrij te maken. Uit de vragenlijsten blijkt deze laatste reden met 64.5% de belangrijkste te zijn. Een verdere analyse van de groep die dit als reden opgaf nuanceert deze reden echter. Voor 38.9% van hen stopte hun belettende activiteit al tussen 16u00 en 18u00, 23.3% oefent de activiteit slechts ??n tot vier dagen per week uit en bij 22.5% was er flexibiliteit mogelijk (zoals bijvoorbeeld de mogelijkheid om het werk even te verlaten in het kader van een doktersbezoek). De voorkeur voor een arts wordt door 24 patiënten (17.0%)als enige reden opgegeven. Een dringend probleem dat zich pas ?s avonds stelt is slechts voor 9.2% van de patiënten de drijfveer voor een avondconsult. Het bleek uiteindelijk voor slechts 51 patiënten (36.2%) absoluut onmogelijk te zijn om voor 18u00 langs te komen. Desondanks blijkt bij de analyse van de alternatieven de voorkeur voor het avondspreekuur sterk te zijn. 94.2% van de patiënten vindt bovendien dat er dagelijks consultaties na 18u00 moeten mogelijk zijn bij een huisarts. 46.8% gaat helemaal of eerder akkoord met de stelling dat ze zouden veranderen van huisarts indien die geen avondconsultaties meer zou doen.

Conclusie: De voorkeur voor het avondspreekuur is sterk. De kans is zelfs re?el dat de groepspraktijk vrij veel patiënten (46.8% in dit onderzoek) zou verliezen indien er beslist zou worden om het avondspreekuur af te schaffen. Voor huisartsen die graag het avondspreekuur willen beperken, lijkt de meest haalbare optie om dagelijks avondconsultaties te blijven doen, maar deze vroeger te laten eindigen. Verder onderzoek is nodig om deze resultaten te bevestigen.